

Nr 13.

Herrar **Werner** och **Hansson** i Rättvik, *om upphävande av gäl-
lande legostadga för husbönder och tjänstehjon.*

En av de mest omstridda frågorna på det sociala livets område har, sedan arbetarorganisationerna började sin kamp för att åt sina medlemmar utverka bättre förhållanden, varit avtalslagstiftningen.

I de fall, där vi fått en sådan lagstiftning, har det emellertid visat sig — legohjonsstadgan och sjölagen som exempel — att en sådan lagstiftning alltid tagit till syfte att tillförsäkra den starkare parten, arbetsgivarna, fördelar. Där talas i regel endast om skyldigheter för den ena parten nämligen arbetarna. På senare tid har visserligen kunnat förmärkas en strävan att förmildra denna ensidighet. Vi behöva endast erinra om de ändringar i legostadgan, som förra året beslutades, nämligen borttagandet av bötesystemet och förverkandet av lönen eller viss del därav.

Nämnda stadga hör emellertid till de lagbestämmelser, vilka överlevat sig själva, och den står på intet sätt i samklang med nutida åskådning och rättsuppfattning. Den är helt enkelt en grov förolämpning mot de arbetaregrupper, den är avsedd för. Upprepade gånger har riksdagen haft att göra med förslag, som inneburit stadgans slopande eller omarbetning. Senast 1918 hade riksdagen att ta ställning till en motion av herr Sjölander m. fl., vari yrkades denna lags upphävande och ersättande med en efter tidsförhållandena avpassad avtalsform, vilket även blev riksdagens beslut i form av en skrivelse, som föranledde den lagändring, som ovan nämnts. Dessa reformer kunna enligt vårt förmenande dock icke i längden rättfärdiga dessa avtalslagars tillvaro. Kollektivavtalet, som ju fullständigt slagit igenom inom industrien, har även vad jordbruket beträffar under sista året genom arbetarnas organiserade makt drivits fram, och de för-

måner, som arbetarna lyckats tillkämpa sig trots en efterbliven lagstiftning, äro av betydligt högre värde än de, som till och med en reformerad lagstiftning kan tänkas komma att ge dem. Då sålunda legostadgan är en typisk och för arbetarekretsar förhatlig klasslag, som absolut ej har något existensberättigande, få vi härmed vördsamt anhålla,

att riksdagen ville besluta ett fullständigt upphävande av nu gällande tjänstehjonsstadga.

Stockholm den 14 januari 1920.

Alfr. Werner.

G. H. Hansson,
i Rättvik.
